

په افغانستان کې د حساسیت له منځه وړلو پروگرامونه: د هغو واقعیت، موخې او پایلې

یوه حيله چې له شيطانانو سره مله كفار يې كاروي، له جگړه ييزې تندلارۍ سره د مبارزې په نامه د پروژو عملي كول دي، چې په انگرېزي کې د Counter Violent Extremism (CVE) په نامه يادېږي. زياتره سفارتونو د دغه ډول پروژو د پلي کولو لپاره ميليونونه ډالر ځانگړي کړي، چې له کورنيو اجنتانو او د افغانستان د لاسپوڅي دولت سره په همغږۍ او جوړجاړي د خلکو د ژوند په مختلفو اړخونو کې تطبيقېږي. د دغو پروژو د عملي کولو طريقه پر افغاني ټولنه د څېړنو پر اساس ولاړه ده، ترڅو حساسيت پاروونکي موضوعات چې د دغه هېواد د مسلمانانو په افکارو او فرهنگ کې ځای لري، وپېژني.

په دغو حساسيتونو کې کورني موضوعات لکه: د بنځې او خاوند، خور او ورو اړيکې او يا نورو ټولنيزو موضوعاتو لکه د نر او بنځې گډون، د مسلمانانو تر منځ اخوت او وروري، د سيکولر نظامونو پر وړاندې حساسيتونه، په اسلامي خاورو کې د غرب له بهرني سياسته نفرت او داسې نور موضوعات راتلی شي. دا ډول افکار د مسلمانانو په اوسنيو ټولنو کې ډېر حساس دي او د يو دوو مواردو په استثنا چې د يوې ټولنې په عنعناتو او فرهنگ پورې تړلي دي، په حقيقت کې نور ټول په ديني او عقيدتي مفکورو کې رېښې لري. حتی داسې موضوعات دي چې په ديني نصوصو کې د فريضې تر کچې تاکيد ورباندې شوی، لکه: حجاب.

کله چې دا ډول موضوعات وپېژندل شول، په مختلفو کټگوريو يې وېشي— او په مختلفو نومونو د افراطيت ټاپه ورباندې وهي او وروسته له نړيوال ترورېزم سره تړاو ورکوي. بيا هڅه کوي، داسې لارې چارې طرحه کړي ترڅو په تندلاري افراطيت باور پيدا نه کړي، له هغه يې لرې وساتي او د دغه ډول افکارو په مقابل کې عادي يا Desensitize شي.

د CVE يو پروگرام دا دی چې قطعي او متفق عليه موضوعات د بحث او مناظرې پر موضوعاتو بدل کړي. هڅه کوي چې په رسنيو کې د مقالو، په پوهنتونو کې د مباحثو او د مدني ټولنو د شبکو په وسيله د رسالو د چاپ له لارې پر دغو موضوعاتو بحث

وکړي. کله چې یوه قطعي او ناجنجالې موضوع د بحث وړ شوه، تر دې چې هر سرې وکولی شي چې هغه نقد یا رد او تایید کړي، نو دا مفکوره خپل اهمیت له لاسه ورکوي او نور د یوه قطعي حقیقت په توګه نه منل کېږي.

په دویم قدم کې د دغه ډول موضوعاتو د لابنې پېژندنې لپاره ترتیب شوي پیغامونه او رسالې د سیاسي او مدني فعالانو، رسنیو او حتی تبلیغاتي شرکتونو په لاسرسۍ کې ورکول کېږي، ترڅو په مناسبو فرصتونو کې په تدریجي ډول کار ورباندې وکړي او په خاصو شرایطو کې بحث پرې وکړي. ښایي کله یو دوه کسه د حجاب د لرې کولو پر موضوع خبرې وکړي؛ خو کله چې درې څلور کسه او وروسته یوه ډله د حجاب په مقابل کې مخالفت ښکاره کړي، په پایله کې حجاب چې یوه الهي فریضه او په افغاني ټولنه کې یو قطعي ناجنجالې دیني حقیقت دی، پر یوه عادي چاره او د نقد وړ موضوع بدلېږي او په پایله کې ټولنه د هغه په اړه بې احساسه یا Desensitize کېږي.

دا باید په یاد ولرو چې د کفارو دغو ټولو شیطاني هڅو په لومړیو مرحلو کې د دې خاورې پر پخو عمر لرونکو مخاطبانو کومه نتیجه نه ورکوي؛ خو د دویم او درېیم نسل پر مخاطبانو هرو مرو اغېز کوي او له همدې امله په پوهنتونو او مکتبونو کې پر ځوانانو زیات تمرکز کېږي. ځکه دا مسئله ټولو ته روښانه ده، چې نننی افغانستان د اجتماعي اخلاقو له نظره له ۱۷ کاله مخکې افغانستان ډېر توپیر کړی او دا تغیر داسې ورو و چې شاید ډېر کم خلک ورته متوجه شوي وي او یا هم ښایي هغه مهال ورته متوجه شي چې ډېر عقیدوي او قطعي مسایل په ټولنه کې عادي او غیر حساس شوي وي.

بل ټکی چې مسلمانان باید ورباندې وپوهېږي دا دی، چې کفار په هر حال کې زیاتې پیسې او سختې هڅې دې ته ځانګړې کوي چې مسلمانان بې لارې کړي. مګر د الله سبحانه و تعالی دغه قول ته په کتو دوی په دنیا او آخرت کې له ماتې سره مخ کېدونکي دي:

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۚ فَسَيُنفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ ۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ﴾ [الأنفال: ۳۶]

ژباړه: کافران د (خلکو) د بې لارې کولو لپاره خپل مالونه لګوي. هغوی به خپل مالونه مصرف کړي، خو وروسته به یې د حسرت او پښېمانۍ لامل شي او ماتې به هم وخورې. بېشکه چې کافران به ټول دوزخ ته راتول کړل شي.

الله سبحانه و تعالی خپل کتاب د بشر د هدایت لپاره رالېږلی، چې په هغه کې یې شیطان د انسانانو ښکاره دښمن معرفي کړی، ترڅو خپل بنده ګان یې د دغه ښکاره دښمن له شره په امن کې وي. هغه سبحانه و تعالی یوازې د دغه دښمن په معرفي بسنه نه ده کړې، بلکې د شیطان هغه حیلې او مکر یې د خپل هدایت په کتاب (قرآن) کې لا ډېر روښانه کړی، چې له صراط مستقیم څخه د بنده ګانو د بې لارې کولو لپاره یې کاروي.

د شیطان یو مکر د ګناه او ناوړه اعمالو په مقابل کې د حساسیت او نفرت له منځه وړل دي. یعنې مخکې له دې چې یو بنده د ناوړه عمل تر سره کولو ته تحریک کړي، د دغه عمل په مقابل کې د ده حساسیت په تدریج له منځه وړي. له همدې امله الله سبحانه و تعالی په قرآن کریم کې مومنانو ته دستور ورکړی، ترڅو د شیطان په لاره ولاړ نه شي:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السَّلَامِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ ۚ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ﴾ [بقره: ۲۰۸]

ژباړه: اې هغو کسانو چې ایمان مور او پری! ټول اسلام بشپړ ومني او په هر اړخیز ډول پکې داخل شی او د شیطان د وسوسو پیروي مه کوئ (د هغه په لاره مه ځئ). بشکه هغه ستاسو ښکاره دشمن دی.

د شیطان خطوات یا گامونه همغه مکرونه دي، چې شیطان یې له مفسدینو او گمراهانو سره په جوړجاړي د مسلمانانو د غولولو لپاره کاروي. ځکه ډېری وخت ذاتاً خپله همغه عمل په واقعیت کې ښکاره گناه نه گڼل کېږي؛ خو بالاخره په خلکو کې په ناوړه گناهونو او فساد تمامېږي. د خپل وینتابه او له فتنې څخه په امن کې پاتې کېدو لپاره پر موږ مسلمانانو واجب ده، چې د کفارو (چې خپله د شیطانانو استازي او ملگري دي) مختلفې حیلې او مکرونه مطالعه کړو او ویې پېژنو. دا مکرونه اوسمهال په اسلامي خاورو په تېره بیا په افغانستان کې د ډېرو سنجول شوو پروژو او پروگرامو په اډانه کې تطبیقېږي. زیاتره د دغه پروگرامونو موخه د امت ځوانان دي، چې د اسلامي نظام د نشت پر اساس یې مناسب فرصتونه او ظرفیتونه نه دي موندلي، ترڅو له خپلو دیني سرچینو سره سم، لازم او دقیق فهم پیدا کړي.

دا پروگرامونه د ډېرو جذابو پروگرامو لکه سوله، زغم او یو بل منل، د کثرت گرا ټولنو جوړولو او نورو جذابو نومونو په اډانه کې تطبیقېږي؛ خو په حقیقت کې دا پروگرامونه د (Desensitization Programs) یا حساسیت له منځه وړونکي پروگرامو په نامه یادېږي. منشاء او نهایي هدف یې په ټولنه کې د منکراتو عادي کول او د منکراتو او استعمارگرانو په مقابل کې د مسلمانانو حساسیت او نفرت له منځه وړل دي.

اجمل تره کی